

Kongres Stowarzyszenia Salezjanów Współpracowników

Regionu Europa Centralna i Wschodnia

W dniach 2-5 października w Zagrzebiu (Chorwacja) odbył się pierwszy Kongres wyborczy Regionu do którego należą wszystkie polskie prowincje, w tym nasza – Prowincja Pilska. Celem był wybór Rady Regionalnej (Koordynatora, Sekretarza, Administratora, Rady ds. formacji) oraz Rady Rady Światowej, ale także wypracowanie schematu kierunków działania ewangelizacyjnego naszego Stowarzyszenia w obliczu sytuacji dzisiejszej Europy. Stąd, tytuł przewodni Kongresu brzmiał: „*Odpowiedź na wezwania nowej ewangelizacji w Europie dzisiaj*”.

Kongres odbywał się w obecności i przy czynnym udziale Delegata Rady Światowej ks. Stjepana Bolkovaca SDB, Delegatki Rady Światowej s. Marii Trigilli FMA oraz Koordynator Rady Światowej Mirjany Vućicy ASC. Odczytano listy Przełożonego generalnego SDB – ks. Pascuala Chaveza oraz Przełożonej generalnej FMA – s. Marii Collombo. Obecni byli przedstawiciele czterech prowincji polskich a także prowincji: słowackiej, czeskiej, węgierskiej, słoweńskiej i chorwackiej. Zaplanowano jedno wystąpienie programowe wprowadzające w tematykę obrad, dwa wystąpienia referujące kierunki formacji Salezjanów Współpracowników – praktyka i przyszłość w wybranych prowincjach, prace w grupach tematycznych i językowych, wypracowanie spójnego dyrektorium i wreszcie dokonanie wyboru zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia.

Wystąpienie ks. Stjepana Bolkovaca.

Zamierzona przez ks. Bosko charyzmatyczna jedność całej Rodziny Salezjańskiej w organizacyjnej różnorodności, posłużyła ks. Delegatowi jako wstęp do zasadniczego tematu: *Nowa ewangelizacja w Europie*. Pomysł ks. Bosko, ażeby służba prowadzenia młodzieży ku zbawieniu była wypełniana poprzez wielość i różnorodność funkcji, zgodnie z własnym miejscem, stanem, powołaniem, dziś wydaje się stanowić istotę tzw. *nowej ewangelizacji*. Wszyscy służymy jednej sprawie – ewangelizujemy młodzież, chociaż każdy w odmienny sposób. O ile księża i siostry zakonne proponują to dzieło światu, o tyle świeccy Współpracownicy, współczesną oryginalność świata wnoszą do dzieła.

Szukając definicji Ewangelizacji, nie znajdujemy niczego innego jak tylko polecenie samego Pana Jezusa: *Idźcie i nauczajcie wszystkie narody*. Ks. Bosko pokazywał Jezusa młodym całym swoim życiem, swoją postawą świadczył o Nim. A zatem, nasz założyciel przyjął metodę podpowiedzianą przez Apostoła Piotra: *Wy jesteście listem Bożym*. Naszym podstawowym zadaniem jest: stać się listem, dać się odczytać. To jest praca nad własną wiarygodnością, która staje się kluczem do serc wychowanków.

Zasadniczy problem całego wystąpienia domagał się najpierw diagnozy: **charakterystyka dzisiejszej Europy**; później, przedstawienia planu działania – reakcji. W ocenie prelegenta,

nasza współczesność jest zdominowana kulturą chwili (*instant*), której motorem jest mentalność konsumistyczna. Dzisiaj liczysz się o tyle, o ile więcej możesz nabyć. Miernikiem wszystkiego staje się zysk a jedyną zasadą regulującą – rynek. W ten sposób o wszystkim zaczynają decydować wielkie korporacje. Oficjalne (polityczne) oblicze Europy to z kolei dość prosty zestaw kilku charakterystycznych cech:

- Zasada naczelną: zabezpieczenie socjalne i wolność osobista jednostki;
- Miarę wszelkich praw stanowi osoba pojęta jako byt poza kulturowy i poza obyczajowy;
- Prymat uczucia nad intelektem;
- Dechrystianizacja kultury, zepchnięcie religii w sferę prywatności, wyparcie kontekstów religijnych z obyczajowości;
- Kierowanie się myślą laicką z odrzuceniem wszelkiego sacrum.

Od diagnozy, ksiądz Delegat przeszedł bezpośrednio do próby znalezienia odpowiedniego antidotum, które ujął w kilkunastu krótkich punktach układających się w swoisty plan reakcji:

- Głosić w nienaruszonej całości Chrystusa Zmartwychwstałego (bez pominięć i przemilczeń);
- Uczyć przyjęcia i przeżycia Sakramentu (*Słowo, które stało się Ciałem*);
- Promować procesy oparte na przyzwyczajeniach społecznych, które doprowadzą do prawdziwej wiary;
- Wypełnić duchem chrześcijańskim rodzinę i społeczeństwo;
- Sprzyjać wychowaniu młodych do wiary: i w rodzinie, i w szkole;
- Być obecnym w środkach masowego przekazu;
- Promować misyjność, także w środowiskach, w których się żyje;
- Ożywić zmysł liturgiczny;
- Żyć miłością ewangelizującą;
- Głosić ewangeliczną naukę o małżeństwie i rodzinie, promować prawdę o miłości małżeńskiej i o miłości w rodzinie;
- Z troszczyć się o imigrantów i o zepchniętych na margines;
- Pracować nad kulturą pokoju;

- Przewyciężyć lęk przed demaskowaniem zła;
- Dbać o Maryjny charakter naszej religijności (nie umniejszać go, ani nie bagatelizować);
- Pracować nad integracją ekumenizmu z Ewangelizacją.

Rodzina – priorytetem działalności Współpracowników w Czechach.

Kolejnym zaplanowanym wystąpieniem oficjalnym była prelekcja Koordynatora Prowincji ASC w Czechach – Jiriego Macy. Prelegent przedstawił aktualną sytuację Stowarzyszenia w Czechach przez pryzmat przyjętych wcześniej priorytetów na najbliższe lata. Motorem aktywności Współpracowników czeskich w ostatnich latach, stała się wizyta księdza Generała P. Chaveza, który zapytany o priorytety dla ASC, odpowiedział: Na pierwszym miejscu Ewangelizacja, na drugim miejscu rodzina. Czesi na nowo odczytali własny charyzmat zapisany w Statucie i Regulaminie Stowarzyszenia Salezjanów Współpracowników. Jiri Maca przypomniał: *Naszym specyficznym zadaniem jest praca z młodzieżą i rodziną. Naszym obowiązkiem jest promocja nauczania Kościoła o rodzinie oraz animacja grup o charakterze rodzinnym.* Wychodząc od założeń ogólnych:

- Rodzina to Kościół domowy;
- Priorytetem jest coraz doskonalsze wypełnianie naszych zadań w rodzinie;
- Uprzywilejowaną formą naszego apostołstwa jest Ewangelizacja poprzez rodzinę;

Prelegent przeszedł do wypracowanych w Czechach praktycznych wskazówek popartych konkretnymi przykładami:

1. Jak najwięcej czasu ofiarować rodzinie, zintegrować nasze apostołstwo z życiem rodzinnym;
2. Członkowie Stowarzyszenia podejmują pracę w Centrach na rzecz rodziny obecnych w każdej czeskiej diecezji, w Centrach dla Matek, w Centrach Spotkań Małżeńskich, prowadzą kursy przedmałżeńskie, w ten sposób służąc rodzinie – służą młodzieży, wypełniając swój charyzmat;
3. Współpracownicy razem z Salezjanami SDB organizują spotkania i rekolekcje dla młodych małżeństw;
4. Podejmują się *adopcji na odległość*;
5. Współpracownicy uczą etyki w czeskich szkołach przekazując wartości chrześcijańskie;

6. Współpracują z prasą prorodzinną wszelkich orientacji światopoglądowych (jedyne warunki – przychylność rodzinie);
7. Polityczna kampania na rzecz rodziny (poprzez polityków przychylnych sprawie).

Praca w grupach.

Sesja robocza Kongresu angażowała wszystkich uczestników i jak zazwyczaj rodziła bardzo dużo ciekawych spostrzeżeń i rozwiązań praktycznych. W tym miejscu warto może wskazać tematykę podejmowaną w poszczególnych grupach.

1. **Delegaci i Delegatki** rozmawiali o problemach Członków pozostających w słabym kontakcie ze swoim Centrum Lokalnym; o relacji Stowarzyszenia do biskupa miejsca; o rycie Przyrzeczeń i ceremonii; o formacji Członków; o potrzebie wydania Komentarza do Statutu.
2. **Koordynatorzy** zapoznali się ze statystykami poszczególnych Prowincji; rozmawiali o problemach związanych z przekazywaniem władzy nowym Radom; o pracach nad uzyskaniem osobowości prawnej Stowarzyszenia; o przyjmowaniu nowych Członków.
3. **Formatorzy** przekonali się jak bardzo różni się przebieg formacji w poszczególnych Prowincjach; rozmawiali o przygotowaniu formatorów; zapoznali się ze wskazaniami Rady Światowej oraz pytaniami dotyczącymi formacji ciągłej.
4. **Administratorzy i Sekretarze** mówili o zadaniach Administratorów na różnych poziomach; o solidarności ekonomicznej; o środkach i wpływach za składek; o wpływach od różnych instytucji (działania celowe), o przygotowywaniu projektów i konieczności specjalizacji w tym zakresie.
5. **Wnioski wspólne grup językowych:** potrzeba ściślejszej współpracy pomiędzy wszystkimi gałęziami Rodziny Salezjańskiej; potrzeba opracowania zasad formacji formatorów; potrzeba tworzenia zespołów ds. formacji angażujących byłych Radców; znaleźć metody słuchania współczesnej młodzieży i obecności pośród młodzieży; zwrócić większą uwagę na świadectwo szczęśliwego życia Współpracowników w rodzinie, w Kościele, w społeczeństwie jako alternatywa wobec hedonistycznej współczesności.
6. **Zadania dla nowej Rady Regionu:** podjąć współpracę z innymi krajami (przede wszystkim z Ukrainą); przygotować preliminarz budżetowy; powołać Konsultę Rad Prowincjalnych.

Salezianie Współpracownicy na Słowacji.

Ciekawym punktem Kongresu była prezentacja ASC na Słowacji, gdzie Współpracownicy cieszą się szczególną estymą a pewna legenda o nich, wykracza poza granice Słowacji. Prelegent, Peter Jakubik spróbował najpierw przedstawić własną, słowacką wspólnotę Współpracowników w ich specyficznej charakterystyce, by później zaprezentować ich propozycję działań na rzecz Ewangelizacji Europy.

Członkostwo w Stowarzyszeniu Słowacy pojmują jako powołanie Ducha Świętego a pierwszym i podstawowym jego przejawem jest przywiązanie do Kościoła Apostolskiego i miłość do papieża. Istotnym wyróżnikiem jest ich sposób życia. Chcą żyć jak w rodzinie, starają się żeby w Lokalnych Centrach relacje między nimi były jak najlepsze. Szanują autonomię i tożsamość innych, świadczą sobie wzajemną pomoc, także ekonomiczną, przeżywają komunie, która ubogaca. Wszyscy uczestniczą w corocznych Rekolekcjach, comiesięcznych Dniach Skupienia oraz, wraz z Salezjanami w *Ćwiczeniach Dobrej Śmierci*. Stale uczestniczą w życiu sakramentalnym i liturgicznym Kościoła. Większość członków jest zaangażowana w działalność parafialną, w katechizację, w pracę socjalną, w szkołach, na misjach, w pracę wychowawczą. Chcieliby więcej robić na rzecz ubogich oraz bardziej być widocznymi w mediach (choć już mają własną audycję telewizyjną).

Co chcieliby zaoferować Europie?

1. Dojrzałe i profesjonalne wykonywanie obowiązków stanu (*trzeba być o mały krok przed innymi*).
2. Dawać świadectwo wartościom duchowym.
3. Zwrócić się do ludzi młodych dając coś innego niż proponuje dzisiejszy świat: miłość, serce, czas. Angażować młodzież, proponować dzieła i przynależność do odpowiednich organizacji.
4. Promować ideał rodziny jaki przyjęli Współpracownicy na Słowacji (rodziny wielodzietne, często z sześciorgiem i więcej dzieci, chętnie i często przyjmujące dzieci w adopcję).
5. Dużo czasu i zaangażowania apostołskiego poświęcać dziełom na rzecz rodziny (sympozja, spotkania etc).
6. Zaangażowanie na rzecz prawodawstwa przyjaznego młodzieży. Promocja systemu prewencyjnego – klucza do serc młodych.
7. Działać na rzecz powołań do życia konsekrowanego, towarzyszyć młodym na drodze rozeznania powołania. (Wg ostatnich danych, z rodzin słowackich Współpracowników wywodzą się 23 osoby konsekrowane).

Przebieg i wynik wyborów.

Trzeba z dumą i radością zaznaczyć, że wybory miały przebieg bardzo pokojowy, niemal przyjazny a spory dotyczyły tylko rozstrzygnięć proceduralnych. Wyniki zostały natychmiast przyjęte przez wszystkich z głośno manifestowaną akceptacją. Po wcześniejszych proceduralnych trudnościach nikt nie spodziewał się tak sprawnego przebiegu tej części Kongresu.

Najważniejszy wybór dotyczył funkcji **Koordynatora Rady Regionu** a zarazem **Radcy Rady Światowej ASC**. I tu wielka radość Współpracowników polskich a także duma i wyróżnienie dla naszej Prowincji: już w pierwszym głosowaniu sprawowanie tej prestiżowej i odpowiedzialnej funkcji powierzono **Helenie Jankowskiej – Koordynator Rady Prowincji Piłskiej** (radość w jej rodzinnej Rumii, radość w Prowincji i w Inspektorii św. Wojciecha). Zwycięstwo było bezapelacyjne i przekonujące (63 głosy spośród 75 ważnie oddanych).

O ile wybór Heleny Jankowskiej już w pierwszym głosowaniu, nie stanowił zaskoczenia (Helena była zdecydowaną faworytką), o tyle wyłonienie już w pierwszym głosowaniu Administratora oraz Radcy ds. formacji było dla wszystkich miłą niespodzianką. Wybrano Współpracowników ze Słowacji: **Petera Jakubika na Administratora** oraz **Darinę Ćiernikową na Radcę ds. formacji**. Tylko funkcji **Sekretarza Rady Regionu** nie udało się obsadzić po pierwszym głosowaniu. Rozstrzygnąć musiało głosowanie drugie, które okazało się znowu szczęśliwe dla delegacji z Polski: wybrano **Elżbietę Żak – Koordynator Prowincji Warszawskiej**.

Nowa Rada Regionu Europa Centralna i Wschodnia:

Helena Jankowska – Koordynator, Radca Rady Światowej (Prowincja Piłska)

Elżbieta Żak – Sekretarz (Prowincja Warszawska)

Peter Jakubik – Administrator (Prowincja Słowacka)

Darina Ćiernikova – Radca ds. formacji (Prowincja Słowacka)

Opracował Ireneusz Dorożyński SSW